

DECIZIA nr. 193 din 3 aprilie 2018

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor [art. 200 din Codul de procedură civilă](#)

EMITENT

• **CURTEA CONSTITUȚIONALĂ**

Publicat în **MONITORUL OFICIAL nr. 724 din 22 august 2018**

Data intrării în vigoare 22-08-2018

Valer Dorneanu	- președinte
Marian Enache	- judecător
Petre Lăzăroiu	- judecător
Mircea Ștefan Minea	- judecător
Daniel Marius Morar	- judecător
Mona-Maria Pivniceru	- judecător
Livia Doina Stanciu	- judecător
Varga Attila	- judecător
Andreea Costin	- magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Luminița Nicolescu.

1. Pe rol se află soluținarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor [art. 200 din Codul de procedură civilă](#), excepție ridicată de Dorinel Gurău în Dosarul nr. 12.107/300/2016/a1 al Judecătorei Sectorului 2 București și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.932D/2016.
2. La apelul nominal lipsește autorul excepției de neconstituționalitate. Procedura de citare este legal îndeplinită.
3. Președintele dispune a se face apelul și în dosarele nr. 2.200D/2016, nr. 1.678D/2017 și nr. 2.351D/2017 având ca obiect excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor [art. 200 din Codul de procedură civilă](#), excepție ridicată de Nicoleta Roșu în Dosarul nr. 36.776/3/2015 al Tribunalului București - Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale, de Asociația de Locatari nr. 761 din Galați în Dosarul nr. 24.831/233/2016/a1, respectiv de Mariana Doană în Dosarul nr. 7.544/233/2017/a2 ale Judecătorei Galați - Secția civilă.
4. La apelul nominal lipsesc părțile. Procedura de citare este legal îndeplinită.
5. Curtea, din oficiu, pune în discuție conexarea dosarelor. Reprezentantul Ministerului Public este de acord cu măsura conexării dosarelor. Curtea, având în vedere obiectul excepțiilor de neconstituționalitate ridicate în dosarele sus-menționate, în temeiul [art. 53 alin. \(5\) din Legea nr. 47/1992](#) privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, dispune conexarea dosarelor nr. 2.200D/2016, nr. 1.678D/2017 și nr. 2.351D/2017 la Dosarul nr. 1.932D/2016, care a fost primul înregistrat.
6. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate. În acest sens arată că dispozițiile legale criticate au mai format obiect al controlului de constituționalitate exercitat de Curte, ocazie cu care instanța constituțională a reținut că procedura reglementată de [art. 200 din Codul de procedură civilă](#) are drept scop remedierea unor lipsuri ale acțiunii introductive, astfel încât la momentul demarării procedurii stabilirii primului termen de judecată aceasta să cuprindă toate elementele prevăzute de lege. Legiuitorul a dorit, astfel, disciplinarea părților din proces și, în acest fel, respectarea principiului celerității judecării cauzelor și al dreptului la un proces echitabil. În consecință, apreciază că cele reținute de Curte în jurisprudența sa își mențin valabilitatea și în prezenta cauză.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, constată următoarele:

7. Prin Încheierea din 8 septembrie 2016, pronunțată în Dosarul nr. 12.107/300/2016/a1, Judecătoria Sectorului 2 București a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor [art. 200 din Codul de procedură civilă](#), excepție ridicată de Dorinel Gurău într-o cauză având ca obiect soluținarea cererii de reexaminare a încheierii prin care a fost anulată cererea de chemare în judecată.
8. Prin Încheierea nr. 30 din 6 octombrie 2016, pronunțată în Dosarul nr. 36.776/3/2015, Tribunalul București - Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor [art. 200 din Codul de procedură civilă](#), excepție ridicată de Nicoleta Roșu într-o cauză având ca obiect soluținarea contestației formulate împotriva deciziei de concediere, cerere introdusă după ce, anterior, pe rolul instanței fusese formulată o altă cerere cu același conținut care, însă, a fost anulată de instanță pentru neîndeplinirea condițiilor prevăzute de [art. 194-197 din Codul de procedură civilă](#).
9. Prin Încheierea nr. 30 din 10 aprilie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 24.831/233/2016/a1, Judecătoria Galați - Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor [art. 200 din Codul de](#)

procedură civilă, excepție ridicată de Asociația de Locatari nr. 761 din Galați într-o cauză având ca obiect soluționarea cererii de reexaminare a încheierii prin care a fost anulată cererea de chemare în judecată.

10. Prin Încheierea nr. 61 din 2 august 2017, pronunțată în Dosarul nr. 7.544/233/2017/a2, Judecătoria Galați - Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor **art. 200 din Codul de procedură civilă**, excepție ridicată de Mariana Doană într-o cauză având ca obiect soluționarea cererii de reexaminare a încheierii prin care a fost anulată cererea de asigurare dovezi.

11. În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține, în esență, că dispozițiile legale criticate sunt lipsite de claritate, precizie și previzibilitate și instituie o procedură de verificare a cererii de chemare în judecată care duce la prelungirea duratei soluționării procesului, fără ca părțile să fie citate în fața instanței pentru a-și putea susține apărările. Totodată, această procedură permite judecătorului să hotărască arbitrar, subiectiv, părtinitor și să urmărească soluționarea unei cereri prin anularea acesteia. Prin urmare, sancțiunea pentru neîndeplinirea obligațiilor ar trebui să fie suspendarea cererii, și nu anularea acesteia.

12. S-a mai arătat că, atât timp cât, în cazul acțiunilor de drept comun, dacă se anulează cererea, cetățeanul poate să se adreseze instanței cu o nouă cerere, în cazul litigiilor de muncă, cetățenilor, deși și-au exercitat dreptul în termenul prevăzut de lege, le este îngăduit accesul liber la justiție, întrucât, în situația în care depun o nouă contestație, se va invoca tardivitatea formulării cererii.

13. Judecătoria Sectorului 2 București apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

14. Tribunalul București - Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale apreciază că dispozițiile legale criticate sunt constituționale.

15. Judecătoria Galați - Secția civilă apreciază că dispozițiile legale criticate sunt constituționale. De asemenea, în Dosarul nr. 2.351D/2017, arată că, deși autoarea excepției este nemulțumită de modul de aplicare a legii de către instanțe, aceasta nu atrage încălcarea dispozițiilor constituționale invocate. Aplicarea și interpretarea diferită a dispozițiilor legale de către instanțele de judecată nu pot face obiectul controlului de constituționalitate.

16. Potrivit prevederilor **art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992**, încheierile de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

17. Guvernul, prin punctele de vedere transmise în dosarele nr. 1.932D/2016, nr. 1.678D/2017 și nr. 2.351D/2017, apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. În Dosarul nr. 2.200D/2016 apreciază că susținerile formulate se circumscriu unor chestiuni de interpretare și aplicare a unor norme juridice conexe celor criticate, despre care se poate afirma că excedează controlului de constituționalitate.

18. Avocatul Poporului, prin punctele de vedere transmise în dosarele nr. 1.932D/2016, nr. 1.678D/2017 și nr. 2.351D/2017, consideră că dispozițiile legale criticate sunt constituționale.

19. Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierile de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile **Constituției**, precum și **Legea nr. 47/1992**, reține următoarele:

20. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor **art. 146 lit. d) din Constituție**, precum și ale **art. 1 alin. (2)**, ale **art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992**, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

21. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl reprezintă dispozițiile **art. 200** - Verificarea cererii și regularizarea acesteia din **Codul de procedură civilă**, care au următorul cuprins:

(1) Completul căruia i s-a repartizat aleatoriu cauza verifică, de îndată, dacă cererea de chemare în judecată este de competența sa și dacă aceasta îndeplinește cerințele prevăzute la **art. 194-197**.

(2) În cazul în care cauza nu este de competența sa, completul căruia i-a fost repartizată cererea dispune, prin încheiere dată fără citarea părților, trimiterea dosarului completului specializat competent sau, după caz, secției specializate competente din cadrul instanței sesizate. Dispozițiile privitoare la necompetență și conflictele de competență se aplică prin asemănare.

(3) Când cererea nu îndeplinește cerințele prevăzute la **art. 194-197**, reclamantului i se vor comunica în scris lipsurile, cu mențiunea că, în termen de cel mult 10 zile de la primirea comunicării, trebuie să facă completările sau modificările dispuse, sub sancțiunea anulării cererii. Se exceptează de la această sancțiune obligația de a se desemna un reprezentant comun, caz în care sunt aplicabile dispozițiile **art. 202 alin. (3)**.

(4) Dacă obligațiile privind completarea sau modificarea cererii nu sunt îndeplinite în termenul prevăzut la **alin. (3)**, prin încheiere, dată în camera de consiliu, se dispune anularea cererii.

(5) Împotriva încheierii de anulare, reclamantul va putea face numai cerere de reexaminare, solicitând motivat să se revină asupra măsurii anulării.

(6) Cererea de reexaminare se face în termen de 15 zile de la data comunicării încheierii.

(7) Cererea se soluționează prin încheiere definitivă dată în camera de consiliu, cu citarea reclamantului, de către un alt complet al instanței respective, desemnat prin repartizare aleatorie, care va putea reveni asupra măsurii anulării dacă aceasta a fost dispusă eronat sau dacă neregularitățile au fost înlăturate în termenul acordat potrivit alin. (3).

(8) În caz de admitere, cauza se retrimite completului inițial învestit.

22. În opinia autorilor excepției de neconstituționalitate, dispozițiile legale criticate încalcă prevederile constituționale ale art. 1 privind statul de drept, art. 4 privind unitatea poporului și egalitatea între cetățeni, art. 11 privind dreptul intern și dreptul internațional, art. 15 privind universalitatea, art. 16 privind egalitatea în drepturi, art. 21 privind accesul liber la justiție astfel cum acesta se interpretează, potrivit art. 20 din Constituție, și prin prisma art. 6 privind dreptul la un proces echitabil din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, art. 24 privind dreptul la apărare, art. 51 privind dreptul de petiționare, art. 53 privind restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți, art. 124 privind înfăptuirea justiției, art. 126 privind instanțele judecătorești și ale art. 148 privind integrarea în Uniunea Europeană.

23. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că textul legal criticat a mai format obiect al controlului de constituționalitate. Astfel, prin Decizia nr. 407 din 3 iulie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 578 din 1 august 2014, Decizia nr. 670 din 18 mai 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 421 din 16 iunie 2011, Decizia nr. 306 din 12 mai 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 565 din 26 iulie 2016, sau Decizia nr. 708 din 27 noiembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 44 din 19 ianuarie 2015, Curtea a reținut că procedura prevăzută de art. 200 din Codul de procedură civilă are drept scop remedierea unor lipsuri ale acțiunii introductive, astfel încât, la momentul demarării procedurii de fixare a primului termen de judecată, aceasta să cuprindă toate elementele prevăzute de art. 194 din Codul de procedură civilă. Legiuitorul a dorit disciplinarea părților din proces și, în acest fel, respectarea principiului celerității și a dreptului la un proces echitabil. O astfel de procedură nu este de natură să afecteze însăși esența dreptului protejat, având în vedere că este însoțită și de garanția conferită de dreptul de a formula o cerere de reexaminare prevăzută de art. 200 alin. (4) din Codul de procedură civilă. Mai mult, instanța de judecată se pronunță asupra unei probleme care privește exclusiv buna administrare a justiției. Atât timp cât procedura criticată nu privește însăși judecarea pe fond a cererii introductive, dispozițiile criticate nu înfrâng prevederile referitoare la dreptul la un proces echitabil, întrucât procedura specială vizată nu se referă la fondul cauzelor, respectiv la drepturile civile, cum prevede art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, ci numai la aspectele de ordin pur legal, a căror examinare nu face cu nimic necesară o dezbatere, cu citarea părților (în acest sens, a se vedea Decizia nr. 407 din 3 iulie 2014, paragrafele 14-15).

24. Așadar, procedura regularizării cererii introductive are rolul de a degreva instanțele de judecată de cereri incomplete, fiind de natură a pregăti judecata sub toate aspectele sale, iar principiul accesului liber la justiție implică și adoptarea de către legiuitor a unor reguli de procedură clare, care să cuprindă cu precizie condițiile și termenele în care justițiabilii își pot exercita drepturile lor procesuale (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 670 din 18 mai 2011).

25. Referitor la critica potrivit căreia textul legal criticat este neconstituțional în măsura în care sancțiunea este anularea cererii și nu suspendarea judecării, Curtea a reținut că dispozițiile criticate reprezintă norme de procedură edictate de legiuitor în virtutea competenței sale constituționale conferite de art. 126 din Legea fundamentală prin care a fost reglementată o procedură care să asigure sesizarea instanței de judecată cu o cerere de chemare în judecată conformă cu cerințele prevăzute de lege (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 306 din 12 mai 2016, paragraful 20). Față de vechea reglementare, unde sancțiunea consta în suspendarea judecării potrivit art. 114 din Codul de procedură civilă din 1865, actuala reglementare prevede sancțiunea anulării cererii introductive, cu consecința dezinvestirii completului de judecată de cererea informă, procedura regularizării cererii introductive fiind o procedură obligatorie. Prin comunicarea reclamantului de către instanță a lipsurilor cererii introductive, judecătorul își manifestă rolul activ în asigurarea accesului efectiv la justiție al titularului cererii; instanța nu restituie cererea de chemare în judecată, ci doar pune în vedere reclamantului să completeze lipsurile în termenul prevăzut de lege. Instanța, potrivit art. 200 alin. (1) din Codul de procedură civilă, face aprecieri formale referitoare la întocmirea cererii de chemare în judecată, care trebuie să cuprindă toate elementele prevăzute de lege. Dacă obligațiile privind completarea sau modificarea cererii nu sunt îndeplinite în termenul prevăzut de alin. (2) cuprins în art. 200 din același cod, instanța are posibilitatea să anuleze cererea de chemare în judecată, prin încheiere dată în camera de consiliu, potrivit alin. (3) al aceluiași articol. Totodată, vechea reglementare presupunea, în vederea remedierii

cererilor incomplete, acordarea de noi termene, care, de cele mai multe ori, conduceau la prelungirea procesului, afectându-se astfel termenul optim și previzibil și atrăgea angajarea de noi cheltuieli atât ale părților, cât și din partea instanței (a se vedea, în acest sens, [Decizia nr. 708 din 27 noiembrie 2014](#), paragraful 20).

26. Curtea a mai apreciat că anularea cererii de chemare în judecată reprezintă un act de dispoziție al instanței, în respectarea principiului legalității consacrat de [art. 7 alin. \(2\) din Codul de procedură civilă](#) potrivit căruia „Judecătorul are îndatorirea de a asigura respectarea dispozițiilor legii privind realizarea drepturilor și îndeplinirea obligațiilor părților din proces” (a se vedea, în acest sens, [Decizia nr. 306 din 12 mai 2016](#), precitată, paragraful 19).

27. În ceea ce privește invocarea prevederilor [art. 16 din Constituție](#) referitor la egalitatea în fața legii, Curtea a constatat că dispozițiile legale criticate se aplică în aceeași măsură persoanelor aflate în aceeași situație juridică, neputându-se reține încălcarea dispozițiilor constituționale menționate.

28. Neintervenind elemente noi, de natură a determina reconsiderarea jurisprudenței Curții Constituționale, soluția deciziilor menționate, precum și considerentele pe care acestea se sprijină își păstrează valabilitatea și în cauza de față.

29. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul [art. 146 lit. d\)](#) și al [art. 147 alin. \(4\) din Constituție](#), al [art. 1-3](#), al [art. 11 alin. \(1\) lit. A.d\)](#) și al [art. 29 din Legea nr. 47/1992](#), cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Dorinel Gurău în Dosarul nr. 12.107/300 /2016/a1 al Judecătorei Sectorului 2 București, de Nicoleta Roșu în Dosarul nr. 36.776/3/2015 al Tribunalului București - Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale, de Asociația de Locatari nr. 761 din Galați în Dosarul nr. 24.831/233/2016/a1, respectiv de Mariana Doană în Dosarul nr. 7.544/233/2017/a2 ale Judecătorei Galați - Secția civilă și constată că dispozițiile [art. 200 din Codul de procedură civilă](#) sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Judecătorei Sectorului 2 București, Tribunalului București - Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale și Judecătorei Galați - Secția civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 3 aprilie 2018.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

prof. univ. dr. VALER DORNEANU

Magistrat-asistent,

Andreea Costin
